

q w v n ; p ; ? p m ; v n ; 1/2 ;

jynawmjiye ppajy; ' u o n rsm; ajr , m t wnwus
t ajcc:ae x ia&; 1/2e; ueae&r
(a&jzLlrwe ,)

နိဒါန်း/အနှစ်ချုပ်	၂
ကျေးဇူးတော်ရွာ၏ နေရပ်စွန့်ခွာ ရွှေ့ပြောင်းရမှု နှင့် မြေယာစွန့်လွှတ်ခဲ့ရမှု သမိုင်းကြောင်း	၄
မြေယာပဋိပက္ခ	၄
တနင်္သာရီ သဘာဝ ကြိုးဝိုင်းစီမံကိန်း (TNR)	၅
စိုက်ပျိုးမြေချထားပေးမှု	၆
ဒေါ်ရီရီဝင်းရွှေပဒုမ္မာ ကုမ္ပဏီ	၇
ဒေါ်ရီရီဝင်း နှင့် ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီ - ဥပဒေမဲ့ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ခြင်း	၇
မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း လျှောက်ထားရာတွင် ကြုံရသော အခက်အခဲများ-	၉
ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းနှင့် ပစ်ပယ်ခံနေရသော တရားမျှတမှု	၁၃
အကြံပြုချက်များ	၁၄
Annex 1: ကျေးဇူးတော်ရွာ မြေယာမှတ်ပုံတင် ရက်စွဲ မှတ်တမ်း	၁၅

ယခု အစီရင်ခံစာကို တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ထားဝယ်မြို့ အခြေစိုက် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခု ဖြစ်သော တနင်္သာရီမိတ်ဆွေများ (Tanintharyi Friends) အဖွဲ့မှ ပြုစုရေးသားသည်။

e'ue;^ t Epcly

ကျေးဇူးတော်ရွာသည် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်း တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေဖြူမြို့နယ်အတွင်း ဟိန္ဒူချောင်းကမ်းတစ်လျှောက်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ယင်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၅၃ စုရှိပြီး ရပ်ရွာရွှေ့ပြောင်းရမှု နှင့် မြေယာစွန့်လွှတ်ရမှု သမိုင်းကြောင်းရှည် ရှိခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို စွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ရပြီး ယခုအခါ ၎င်းတို့ ပိုင်ဆိုင်သော မြေယာအများအပြားကို ၎င်းတို့ မရှိသည့် အချိန်ကာလအတွင်း ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေနှင့် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးနယ်မြေ¹ အဖြစ် သတ်မှတ်ခံလိုက်ရသည်။ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများက လုပ်ဆောင်နေသော ဆီအုန်းနှင့် ရာဘာစိုက်ခင်း တို့အတွက် မြေယာသိမ်းဆည်းမှု နှင့် အစိုးရ၏ တနင်္သာရီကာကွယ်ထိန်းသိမ်းတောနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ် မှုတို့အကြား ဒေသခံရွာသားတို့မှာ အကျဉ်းအကျပ်အတွင်းကျရောက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် နေထိုင် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် ရွေးချယ်စရာ ရှားပါးမှု နှင့် ကြုံနေရပြီး ၎င်းတို့မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် ရွာဖွဲ့စားသောက်ရန် ရုန်းကန်နေရသည်။

¹ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ (၁၉၉၄) နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့

ပြည်တွင်းစစ်ကာလအတွင်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ရပ်ရွာရွှေ့ပြောင်းသူ (IDP) နှင့် ဒုက္ခသည်များ အဖြစ် ၎င်းတို့၏ ကျေးရွာများကို စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ရပြီးနောက် အသိမ်းခံခဲ့ရသော ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို ပြန်လည်ရှာဖွေရန် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက်နေထိုင်ခဲ့သော ဒေသသို့ ပြန်လာကြသည်။ ရွေးချယ်စရာ အနည်းငယ်သာရှိသည့်အကြားတွင်ပင် ကျေးဇူးတော်ရွာသားများသည် အစိုးရက မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း အဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော ၎င်းတို့၏ မြေယာများ ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို တရားဝင် ပြန်လည်ရရှိရန် နှင့် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများအကြား အတားအဆီးများနှင့် အဆက်မပြတ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့ကို စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများက သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် တရားစွဲဆိုခဲ့ပြီး အစိုးရ လယ်ယာ မြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာန၏ အနိုင်ကျင့် ခြိမ်းခြောက်မှု များနှင့်လည်း ကြုံခဲ့ရသည်။ ဒေသခံများ အနေနှင့် မြေယာများကို မည်ကဲ့သို့ အသုံးချနိုင်သည်ဟု မပါရှိသော ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ မူဘောင်အောက်တွင် ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို မှတ်ပုံတင်ရေး ကုမ္ပဏီများနှင့် မညီမျှစွာ ယှဉ်ပြိုင်ရသည့် အခြေအနေ ဖြစ်လာပြီး ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးထမ်း နှင့် လူမျိုးစုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို ပစ်ပယ်ခံရရန် ဖြစ်လာစေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းတို့၏ မြေယာများ ပြန်လည်ရရှိရေး စဉ်ဆက်မပြတ် ကြုံနေရသော အခက်အခဲနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကြောင့် မျှော်လင့်ချက် ကုန်ဆုံးလာပြီး အချို့မှာ နယ်စပ် သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာရန် အထိပင် စဉ်းစားလာကြသည်။

ကျေးဇူးတော်ရွာ ဖြစ်ရပ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပြန်လာသော IDP နှင့် ဒုက္ခသည်များ အနေနှင့် မြေယာ များပြန်လည်ရရှိရေး အတွက် မကျော်လွှားနိုင်သော အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရကြောင်း မီးမောင်း ထိုးပြလျက်ရှိသည်။ နေရာစွန့်ခွာသွားခဲ့သူများ ၎င်းတို့၏ မြေယာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပြန်လည်ရရှိရေး အခက်အခဲများနှင့် ကြုံကာ ပိတ်ပင်ခံနေရခြင်းသည် ဒုက္ခသည်နှင့် IDP ၁ ဒသမ ၇ သန်းရှိသော မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြီးမားသော ရိုက်ခတ်မှုကြီး ဖြစ်သည် ။ ယင်းအပြင် မြေလွတ်၊ မြေလပ် နှင့် မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေကလည်း ကုန်းမြင့်နေ ရပ်ရွာလူထုတို့ အတွက် ဦးနှောက်ခြောက်စေသော အရာအဖြစ် သိသာထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံကို စွန့်လွှတ်၍ ဥပဒေအရ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရန် ၎င်းတို့ကို တစ်ဖက်တွင် တွန်းအားပေးလျက်ရှိသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း မြေယာမှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဒေသ အာဏာပိုင် မြေစာရင်းဌာန၏ ပိတ်ပင်မှုများ နှင့် ကြုံနေရသည်။ ထိုနှစ်ဖက် အနေအထားက ဒေသခံများကို ချောင်ပိတ်မိစေသော အခြေအနေသို့ တွန်းပို့လျက်ရှိသည်။

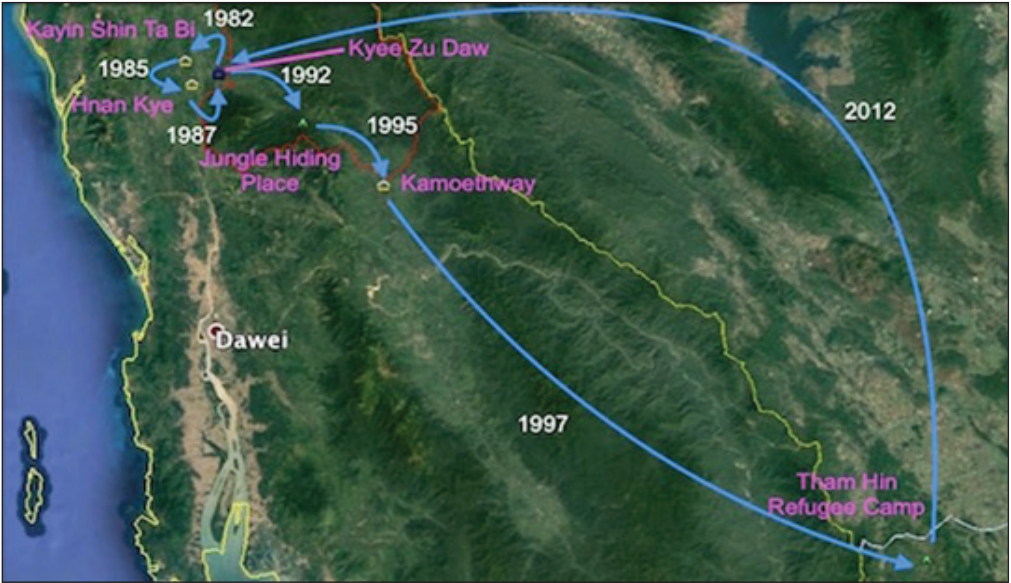
ကျေးဇူးတော် ရွာသားများကို ညီမျှမှု နှင့် တရားမျှတမှု ရရှိစေရန် မြန်မာအစိုးရက အာမခံပေးရန်၊ ယင်းအပြင် ပဋိပက္ခကြောင့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ စွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ရသော ရွာသားများကို ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ဆက်ဆံရန်၊ မှားယွင်းစွာ သိမ်းဆည်းထားသော မြေယာများကို ဒေသခံများအား သင့်လျော်သလို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် ယခု အစီရင်ခံစာက တောင်းဆိုလိုက်ပါသည်။

² ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ (CIA) (2018), World Fact Book: ဒုက္ခသည်နှင့် IDP (Refugees and internally displaced persons), available online at: https://www.cia.gov/LIBRARY/publications/the-world-factbook/fields/print_2194.html

aus;Z;awm&m \ ae&ypecm a&la;ym; &r Ei ajr , mpe vwc&r ori;alumi;

ကျေးဇူးတော်ရွာကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ခန့်က ဟိန္ဒူချောင်းကမ်းတစ်လျှောက် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ စတင်တည်ထောင်စဉ်က အိမ်ခြေ ၂၀ ခန့်သာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ အိမ်ခြေ ၅၃ ဆောင်နှင့် လူဦးရေ ၂၀၀ နီးပါး ရှိလာပြီဖြစ်သည်။ အဓိကအားဖြင့် တောင်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် သစ်တောပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခြင်းတို့ဖြင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။

ရေဖြူမြို့နယ်ရှိ အခြားသော ကျေးရွာအများအပြားကဲ့သို့ပင် ကျေးဇူးတော်ရွာမှာ ပြည်တွင်းစစ်ဘေးဇုန်ကို ဆိုးရွားစွာခံစားခဲ့ရသည်။ ယင်းနေရာတွင် စစ်ပွဲ အရှိန်မြင့်တက်လာပြီးနောက် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများမှာ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာကို စတင် စွန့်ခွာခဲ့ရသည်။ ကျေးရွာမြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တောတောင်များအတွင်း လေးနှစ်တာမျှ ကျီးလန်စာစား နေခဲ့ရပြီးနောက် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာကို လုံးလုံးစွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ပြောင်းရွှေ့စွန့်ခွာခဲ့ရသော ရွာသားများမှာ အစုလိုက် အစုလိုက် ကွဲသွားခဲ့ကြပြီး အချို့မှာ ဘန်းချောင်းနှင့် ကမိုသွေးတို့ အနီးတွင် မိသားစုဝင်များနှင့်အတူ နေထိုင်ခြင်း၊ အချို့မှာ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တို့ ဒုက္ခသည်အဖြစ် ထွက်ပြေးခြင်းတို့ ရှိခဲ့ကြသည်။

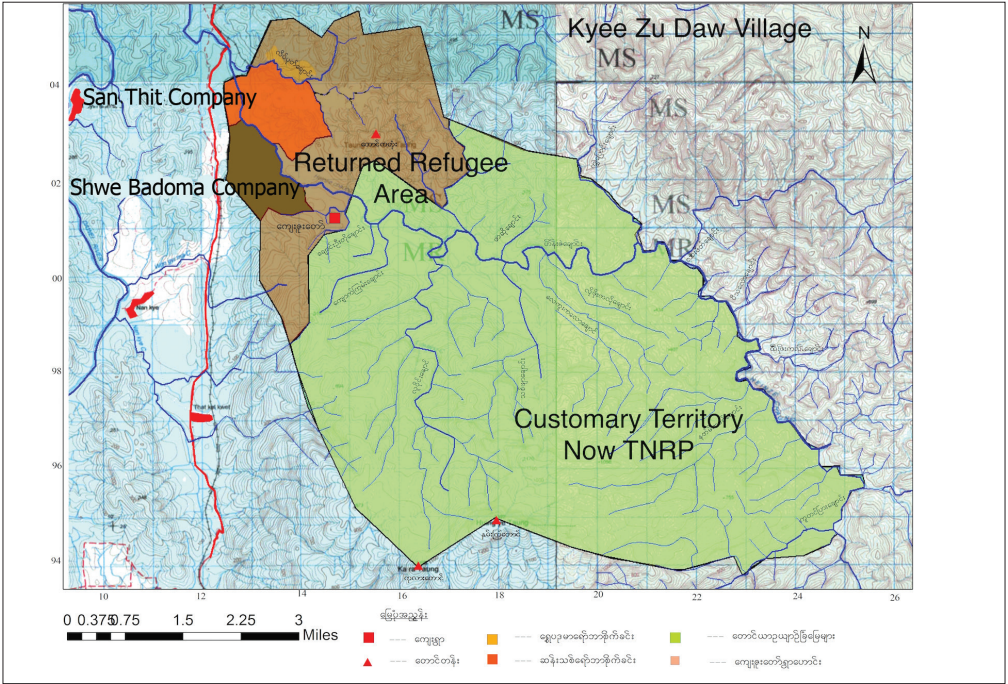

ပုံ - ၁။ ကျေးဇူးတော်ရွာသားများ ပဋိပက္ခကြောင့် ထွက်ပြေးခဲ့ရသော မြေပုံ

ajr , my#yu

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) နှင့် မြန်မာ ပြည်ထောင်စု အစိုးရတို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပစ်ရပ် လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးက

တနင်္သာရီတိုင်းအတွင်း လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခရပ်ဆိုင်းပြီဖြစ်ပြီး ကျေးဇူးတော်ရွာသားများ ပြန်လာနိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့ကြောညာချက်အရ ရွာသားများမှာ ယခုအခါ ကာကွယ်တောနှင့် စိုက်ပျိုးရေး နယ်မြေများအဖြစ် ပေါင်းစည်းထားသည့် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက်လုပ်ကိုင်စားသောက်လာခဲ့သော နယ်မြေ များတွင် ကျေးရွာပြန်လည်ထူထောင်ရန်နှင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ရွာသားများမှာ ယခုအခါ ဝမ်းရေးအတွက် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် မြေယာအနည်းငယ်မျှအပေါ်တွင် မှီခိုလုပ်ကိုင် ရတော့မည့် သဘောဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ ယာမြေနှင့် သစ်တောမြေတို့နှင့် အဆက်ဖြစ်ခံလိုက်ရသည်။

ပုံ - ၂။ ကျေးဇူးတော်ရွာ၏ မြေယာအသုံးချမှုမြေပုံ

weom& o bm0 u%0i;prue; (TNR)

တနင်္သာရီသဘာဝကြီးပိုင်း စီမံကိန်းမှာ ရေဖြူ နှင့် ထားဝယ်မြို့နယ်တို့အကြားတွင် တည်ရှိပြီး ၄၂၀၀၀၀ ဧက ကျယ်ဝန်းသည်။ ယင်းတနင်္သာရီသဘာဝကြီးပိုင်း စီမံကိန်းကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် သားငှက်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ (WCS) တို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ Total နှင့် Chevron ကုမ္ပဏီတို့၏ ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း ကုမ္ပဏီ နှစ်ခု၏ ရတနာပိုက်လိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် လူမှုရေးတာဝန်ယူမှု (CSR) အစီအစဉ် တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ စတင်ထူထောင်သည့် အချိန်သည် ပြည်တွင်းစစ် အရှိန်မြင့်နေသည့် အချိန်ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခသည်နှင့် IDP အဖြစ် စွန့်ခွာထွက်ပြေးသွားရသူများ၏ ယာယီမြေလွတ်များကို အသုံးပြု၍ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းတော အဖြစ် ထူထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးတော်ရွာသားများ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ နယ်မြေကို ပြန်လာကြသောအခါ ၎င်းတို့၏ သစ်တောနှင့် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမြေအများအပြားမှာ တနင်္သာရီသဘာဝကြီးပိုင်း အဖြစ်သို့ ပေါင်းစည်းကျရောက်နေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ မူလက ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အသီးအနှံများ နှင့် သစ်မဟုတ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခြင်း၊ ပရဆေးပင် နှင့် သစ်များကို ရပ်ရွာသုံးအတွက် ထုတ်ယူခြင်း တို့ဖြင့် မှီခိုစားသောက်ခဲ့သော ရွာသားများမှာ သစ်တောအတွင်း ဝင်ရောက်ထုတ်ယူခွင့်မရှိခြင်း နှင့် မူလ၎င်းတို့၏ ယာမြေများနှင့် အရင်းအမြစ်များကို တရားဝင်ထုတ်ယူခွင့်မရှိခြင်းတို့ဖြင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

“အခု ကျွန်တော်တို့မှာ တောင်ယာမရှိ၊ ဆန်မရှိ နဲ့ အကြွေးကျနေပြီ” - ကျေးဇူးတော် ရွာသားတစ်ဦး

ပုံ - ၃၊ ကျေးဇူးတော်ရွာအတွင်းရှိ TNRP မှတ်တိုင်

puy%ajrcx m;ay;r

တနင်္သာရီသဘာဝနယ်မြေအတွင်း ယင်းတို့၏ နယ်မြေများ ကျရောက် သွားသည့် အပြင် ကျေးဇူးတော်ရွာသားများ မှာ ၎င်းတို့မရှိသည့် အချိန်အတွင်း ယာမြေအစိတ်အပိုင်းများကို (စီးပွားဖြစ်အကြီးစား စိုက်ပျိုးရေး အလို့ငှာ) ပုဂ္ဂလိက စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်ကိုတွေ့ခဲ့ရသည်။ခန့်မှန်းမြေဧရိယာ ၁၀၀၀ ဧက ကျော် ဝန်းကျင်ကို ရာဘာနှင့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ် ချထားပေးခဲ့သည်။^၃ ၎င်းတို့၏ ယာမြေများပေါ်တွင် ထိုစိုက်ခင်းများ လုပ်ကိုင်ထူထောင်နေသည်ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ရွာသားများက တစ်ဆင့်စကားဖြင့် ကြားသိခဲ့ရသည်။ ထိုကုမ္ပဏီနှစ်ခုထဲမှ ဆန်းသစ်ကုမ္ပဏီသည် ရွာသားများအားနစ်နာမှု လျော်ကြေးပေးပြီး နှစ်သုံးဆယ် မြေငှားစာချုပ်ပြည့်ပါက ထိုနေရာတွင် ဆက်လက်မလုပ်ကိုင်တော့ပါဟူသော နည်းလမ်းဖြင့် ရွာသားများနှင့်

³ ဆန်းသစ်ကုမ္ပဏီကို ဧက ၄၆၀ ချထားပေးခဲ့ပြီး ဒေါ်ရီရိုဝင်း ကုမ္ပဏီကို ၆၁၁ ဧက ချထားပေးခဲ့သည်။

သဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် အခြားလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သော ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီနှင့်မူ သဘောတူညီမှု မရခဲ့ပေ။ သဘောတူညီမှုရရန် အကြိမ်ပေါင်းများစွာကြိုးစားသည့်တိုင် မအောင်မြင်ခဲ့ဘဲ ကုမ္ပဏီက ရွာသားများကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် တရားစွဲဆိုခြင်း တို့အပါအဝင် များစွာသော ဒုက္ခတို့ ကြုံခဲ့ရသည်။

a':&&0i;(a&y'rm urP)

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဒေါ်ရီရီဝင်းကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ၁၉၉၁ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုကော်မတီ အသိပေးစာဖြင့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရန် ၆၁၁ ဧက ချပေးခဲ့သည်။ ကျေးဇူးတော် ရွာသားများ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ မြေယာများဆီသို့ ပြန်လာသော အခါ ကုမ္ပဏီတာဝန်ရှိသူများက ရွာသို့ရောက်လာကြပြီး ဥယျာဉ်ခြံမြေများမှာ ယခုအခါ ကုမ္ပဏီပိုင်ဖြစ်နေပြီဖြစ်ပြီး ရွာသားများကို ဝင်ရောက်ခွင့် မပြုတော့ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဥပဒေအရ ကုမ္ပဏီတွင် လျော်ကြေးပေးရမည့် တာဝန်ရှိသည့်တိုင် ပြန်လာကြသော ရွာသားများမှာ ၎င်းတို့၏ မြေယာများ ဆုံးရှုံးခဲ့မှု အတွက် မည်သည့် လျော်ကြေးမျှ မရရှိခဲ့ပါ ။

ပုံ-၄၊ ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီဆိုင်းဘုတ်

a':&&0i; a&y'rmurP - 0ya'r vy&yrm;

၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် မြေဧရိယာ ၆၁၁ ဧက တွင် ခွင့်ပြုချက် ရပြီးကတည်းက ဒေါ်ရီရီဝင်း အနေနှင့် ဥပဒေချိုးဖောက် က လုပ်ငန်းစဉ်ဆက်မပြတ် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရပြီးနောက် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရ မြေယာ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးသာ စိုက်ပျိုးပြီးကျန်မြေများကို နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကြာသည့်တိုင် စိုက်ပျိုးပြီးစီးမှုမရှိပေ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေအရ လေးနှစ်အတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ရမြေများကို

⁴ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ အပိုဒ် ၂၅ (ခ) နှင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှုစည်းမျဉ်း ၅၂ (ခ) (မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ၁၉၉၁ ဗဟိုကော်မတီ အသိပေးစာ သည်လည်း ယင်းဥပဒေနှင့် အကျိုးဝင်သည်)

စိုက်ပျိုးပြီးစီးမှုမရှိပါကအဆိုပါ မြေကို နိုင်ငံတော်မှ သိမ်းယူပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။⁵ ယင်းအပြင် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ အများအပြားတွင်လည်း မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေကို ချိုးဖောက်လျက် ခွင့်ပြုချက်တွင်မပါဝင်သော ကွမ်းသီးပင်၊ သီဟိုဠ်ပင် နှင့် ဒူးရင်းပင်များ စိုက်ပျိုးထားပါသည်။⁶ ထိုသို့ ဥပဒေကို စဉ်ဆက်မပြတ်ချိုးဖောက်မှုကြောင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပါမစ် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသင့်သော်လည်း ထိုမြေနေရာကို ဒေါ်ရီရိုဝင်း ပိုင်အဖြစ် ဆက်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ရီရိုဝင်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျေးဇူးတော်ရွာမြေ ဧက ၁၂၀၀ ကို သူမပိုင် ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီ၏ အမည်ဖြင့် ထပ်မံလျှောက်ထားခဲ့ပြန်သည်။ ယင်းသို့လျှောက်ထားမှုကို အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့များက ထောက်ခံမှုပေးထားသော်လည်း ဗဟို မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ကော်မတီက အတည်ပြုပေးခြင်း မရှိသေးပေ။ ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီသည် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဥပဒေအရ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်မရသေးသည့်တိုင် (ယာယီထောက်ခံချက်ရ) ထိုမြေပေါ်တွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ မြေယာရှင်းလင်းဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ယင်းမြေဧရိယာသည် ကျေးဇူးတော်ရွာသားများ လျှောက်ထားခွင့် နှင့် နေထိုင်ခွင့် အတွက်ဖြစ်သင့်သော်လည်း ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီက ထိုနေရာကို သိမ်းပိုက်ရန် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ရပ်ရွာဒေသခံများကို ထိခိုက်ခံစားရစေသည့်တိုင် မြေယာလျှောက်ထားမှု လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ကုမ္ပဏီကို ဒေသအာဏာပိုင်များက မျက်နှာသာ ပေးလျက်ရှိသည်။ ရွာသားများ၏ မြေယာလျှောက်ထားမှုကို လေးဖင့်ခရီးမတွင်အောင် လုပ်ဆောင်ထားမှုများအကြား ကုမ္ပဏီ၏ လျှောက်လွှာစာရွက်စာတမ်းများကို အရေးထား လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေပြင်ပ လုပ်ရပ်များကို မျက်ကွယ်ပြုခြင်း၊ လက်တွေ့ကွင်းဆင်း မြေပုံတိုင်းပေးခြင်း တို့ဖြင့် မြေစာရင်းဌာန၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာဖြင့် ကုမ္ပဏီကို မျက်နှာသာပေးလျက်ရှိသည်။

(စိုက်ပျိုးပြီး နှင့် မစိုက်ပျိုးရသေးသည့် မြေဧရိယာပြ ဇယားကွက်)

၆၆၁ ဧကမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် (ဒေါ်ရီရိုဝင်း) ⁷		ပြန်လည်သုံးသပ်ဆဲ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဧက	
စိုက်ပျိုးမြေ	၃၁၈ဧက(၆၃. ၄ရာခိုင်နှုန်း)	လက်ရ	အဆိုပြု
မစိုက်ပျိုးသည့် လက်ကျန်မြေ	၂၉၃ဧက(၃၆. ၆ရာခိုင်နှုန်း)	၆၁၁	၆၁၁
အဆိုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်မြေ ၁၂၀၀ ဧက (ရွှေပဒုမ္မာ)			
စိုက်ပျိုးမြေ	၅ ဧက (၀ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း) ^၈	၁၂၀၀	၂၁၃ ^၉
မစိုက်ပျိုးသည့် လက်ကျန်မြေ	၁၁၉၅ ဧက (၉၉ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း)		

၂၀၁၂ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေအရ အစိုးရက ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှု စတင်ခဲ့ပြီး ချထားပေးသည့် မြေယာများကို မြေပြင်တွင် အမှန်တကယ် စိုက်ပျိုးခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးလျက်ရှိသည်။ အမှန်တကယ် စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသည့် မြေယာများကို မူရင်းပိုင်ရှင်များ၊ ဒေသခံများကို ဦးစားပေးချထားရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေဧရိယာ ၆၁၁ထပ်မူ ၃၁၈ ဧက ကိုသာ စိုက်ပျိုး

⁵ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ အပိုဒ် ၂၂ (က)
⁶ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ (က)
⁷ OneMap Myanmar., (၂၀၁၇) ဒေါ်ရီရိုဝင်း (ရွှေပဒုမ္မာ ကုမ္ပဏီ) ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း၊ အမှုတွဲစဉ်
⁸ ထိုစာရင်းကို အစိုးရဌာနများက နှုတ်ဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားဝင်ကြေညာခြင်း မဟုတ်ပါ။
⁹ ထိုစာရင်းကို အစိုးရဌာနများက နှုတ်ဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားဝင်ကြေညာခြင်း မဟုတ်ပါ။

ထားပြီးသော ကုမ္ပဏီသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဥပဒေကို အစဉ်တစိုက်ချိုးဖောက်လျက်ရှိသော်လည်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရန် မြေဧရိယာ(၁၂၀၀)ဧကကို ထပ်မံ လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

ajr vw! ajr vy! ajr½i; av!m u x m; & mwi !u & aom t cu t cr sm;

ကျေးဇူးတော်ရွာ နှင့် ၎င်းကျေးရွာအနီးရှိ ရွာတစ်ရွာဖြစ်သော နှမ်းကြဲကျေးရွာတို့မှာ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော ၎င်းတို့မြေယာများအတွက် မြေယာအသုံးပြုခွင့် လက်မှတ်လျှောက်ထားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး အခက်အခဲအများအပြားနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ထိုသို့ မြေယာများပြန်လည်ရရှိရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် ရပ်ရွာသူသမားများမှာ မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၏ အတောမသတ်သော ခွဲခြားဆက်ဆံမှု နှင့် ရန်စောင်သော စော်ကားမှုတို့ဖြင့် ခံနေရသည်။ စွန့်ခွာခဲ့ရသော ယင်းတို့ မြေများပြန်လည်ရရှိရန် ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ကြိုးပမ်းခြင်းသည် အလုပ်မဖြစ်ကြောင်း ရွာသားများက သဘောပေါက်ယူဆ လာကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့က ဥပဒေအတိုင်း လုပ်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဥပဒေဆိုတာ ကျွန်တော်တို့အတွက်မှ မဟုတ်တာဘဲ”

- ကျေးဇူးတော်ရွာသား

ရေဖြူမြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန (မြို့နယ် မြေစာရင်း) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန နှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့သည် ကျေးဇူးတော်ရွာကို မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်း အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး ဝင်ရောက်ရယူခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် ထွန်ယက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပါက တရားစွဲခံရ မည်ဖြစ်ကြောင်း ရွာသားများကို အသိပေးခဲ့သည်။ ယင်းကြောင့်ပင် ရွာသားများက ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို မှတ်ပုံတင်ရန် ကြိုးစားလာသော်လည်း အတားအဆီးများဖြင့် အဆက်မပြတ် ကြုံကာ ၎င်းတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

ရွာသားများသည် မြေယာမှတ်ပုံတင်ရေး တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မြို့နယ် ခရိုင် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနနှင့် ၁၇ ကြိမ်အပါအဝင် အစိုးရဌာနများနှင့်စုစုပေါင်း ၂၄ ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကြိုးစားသော လုံ့လအားထုတ်မှုဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း မြို့နယ်မြေစာရင်း တာဝန်ရှိသူများထံမှ အတောမသတ်သော ရန်စောင်စော်ကားမှု၊ အနှောင့်အယှက်ပေးမှု နှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုတို့ဖြင့် ခံနေရသည်။ ယင်းကြောင့်ပင် မြေယာမှတ်ပုံတင်ရန် အားထုတ်မှုကို စွန့်ပယ်ရန် ကြိုးပမ်းလာပြီး အချို့မှာ နယ်စပ်သို့ပြန်သွားရန်ပင် စဉ်းစားလာကြပြီ ဖြစ်သည်။

“မြေစာရင်းဌာနကို သွားတဲ့ အခါ ကျွန်တော်တို့ကို အော်ငေါက်တော့တာပဲ။ သူတို့ ကျွန်တော်တို့ကို အထင်အမြင်သေးဆက်ဆံတယ်” - ကျေးဇူးတော်ရွာသား

ajr vw! ajr vy! ajr½i; Oya'

၂၀၁၂ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဥပဒေအရ အမြဲတမ်း ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးခြင်း မရှိသော မြေများကို အသုံးမပြုသည့် မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး အစိုးရအနေနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အတွက်လည်းကောင်း၊ ထိန်းသိမ်းရန် အတွက်လည်းကောင်း သတ်မှတ်နိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကို မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး ယင်းတို့၏ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကုန်းမြင့်တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် တည်ရှိသည်။ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) ပြင်ဆင်ချက် (၂၀၁၈) အရ ဒေသခံများသည် ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် မတ်လ အတွင်း မှတ်ပုံတင်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ အသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခြင်းတို့ ရှိပါက လွှဲမ ၂၇ (က) အရ ဒဏ်ငွေ ငါးသိန်း အထိလည်းကောင်း၊ ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် အထိလည်းကောင်း ချခံရနိုင်သည်။

¹⁰ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေပြင်ဆင်ချက် အပိုဒ် ၂၆ (ခ)

ပုံ-၅။ ကျေးဇူးတော်ရွာသားမြေ မြေစာရင်းရုံးတွင် စောင့်ဆိုင်းနေရပုံ

အစိုးရဌာနများနှင့် အစည်းအဝေး၊ တွေ့ဆုံမှုပြဇယား

ဌာန	အစည်းအဝေး နှင့် တွေ့ဆုံမှုများ
ကလိန်အောင်မြို့နယ် မြေစာရင်းဌာန	၁၃
ရေဖြူမြို့နယ် မြေစာရင်းဌာန	၂
ထားဝယ်ခရိုင် မြေစာရင်းဌာန	၂
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန	၁
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီး နှင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီး	၁
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီး နှင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီး၊ မြေစာရင်းဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သစ်တောဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်မှ ညွှန်ကြားရေးမှူး နှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး တို့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	၁
မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ	၂
ရေဖြူမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ	၁
တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	၁
စုစုပေါင်း အကြိမ် အရေအတွက်	၂၄

b;bm;yaiajr Ei ajr vw¹ ajr vy¹ ajr¹/₂i; prcecr Oya'

ကျေးဇူးတော်ရွာ နယ်မြေသည် ထိုနေရာတွင် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်နေထိုင်လာခဲ့သော ဌာနတိုင်းရင်းသား ကရင်လူမျိုးများဖြစ်ပြီး -လေထုံးထမ်းနှင့် အညီ စီမံခန့်ခွဲလာခဲ့သော ဘိုးဘွား ပိုင်မြေဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အရ “ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများ၏ -လေထုံးထမ်းနှင့် အညီ သတ်မှတ်ထားသော ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်မြေများ” သည် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း အဖြစ်မှ ကင်းလွတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့ကို ဌာနတိုင်းရင်းသား ဒေသခံတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်း ဘိုးစဉ်ဘောင်စဉ်မြေအဖြစ်သာ ဆက်လက်ထားရှိသင့်ပါသည်။¹⁰ ယင်းဥပဒေအရဆိုပါက ကျေးဇူးတော်ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် မြေအားလုံးသည် ရပ်ရွာလက်ဝယ်တွင်သာ ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွင်း ကျေးဇူးတော်နှင့် နှမ်းကြဲ ကျေးရွာမှ ရွာသားများသည် မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာ ပုံစံ (၁) စုစုပေါင်း ၁၅၅ စောင် တင်ခဲ့ပြီး မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ပုံစံ ရရှိရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းပုံစံဖောင်များရရှိရန် အထူးအားထုတ်ကြိုးပမ်းပြီး မြေစာရင်းရုံးသို့ တင်ပြခဲ့သော်လည်း ယနေ့ အချိန်ထိ ကျေးဇူးတော် နှင့် နှမ်းကြဲရွာမှ ရွာသား တစ်ဦးယောက်မျှ လုပ်ပိုင်ခွင့် မရသေးပေ။ ရွာသားများ အနေနှင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် မတ်လ နောက်ဆုံးထား၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါက များစွာသော ဒဏ်ကြေးတပ်ခံရခြင်း နှင့် ထောင်ကျခံရခြင်းတို့ ရှိလာနိုင်သည်။

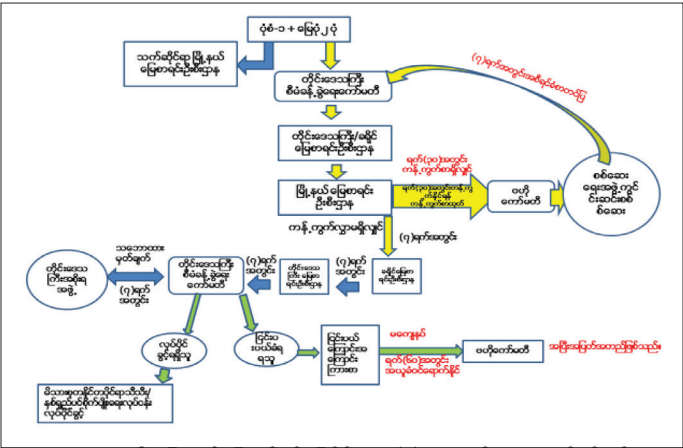
ကျေးဇူးတော်ရွာ နှင့် နှမ်းကြဲရွာသားတို့ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ပုံဇယားကွက်

ကျေးဇူးတော်ရွာ							
အမှတ်စဉ်	အကြိမ်ရေ	လျှောက်လွှာအရေအတွက်	ဧက	လျှောက်ထားသည့် ရက်စွဲ	ကြေညာသည့် ရက်စွဲ	စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း	ထုတ်ပေးချက်
၁	ပထမ	၉	၄၁	၂၆/၄/၂၀၁၈	၁/၈/၂၀၁၈	၁၀/၁၂/၂၀၁၈	၀
၂	ဒုတိယ	၄	၁၄၉	၃၁/၈/၂၀၁၈	၁၈/၉/၂၀၁၈	-	၀
	-	၀	၁၂၁	၂၃. ၁၁. ၂၀၁၈	-	-	၀
၃	တတိယ	၁၇	၁၂၁	၂၉/၁၁/၂၀၁၈	-	-	၀
		၃၀	၃၁၁				

နှမ်းကြဲကျေးရွာ							
အမှတ်စဉ်	အကြိမ်ရေ	လျှောက်လွှာအရေအတွက်	ဧက	လျှောက်ထားသည့် ရက်စွဲ	ကြေညာသည့် ရက်စွဲ	စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း	ထုတ်ပေးချက်
၁	ပထမ	၂၈	၆၈. ၉	၃၀/၈/၂၀၁၈	၁၈/၉/၂၀၁၉	-	၀
၂	ဒုတိယ	၉၇	၃၄၄. ၅	၅/၁၁/၂၀၁၈	-	-	၀
		၁၂၅	၄၁၃. ၄				
	စုစုပေါင်း	၁၅၅	၇၂၄. ၄				

¹⁰ Section 26(b) of the (2018) Vacant, Fallow, Virgin Land Management Law Amendments.

ဤကဲ့သို့ရှုပ်ထွေး ရှည်လျားသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရွာသားများလက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ရန်ခက်ခဲ စေသည့်အပြင် မြေစာရင်းဌာနမှ လုပ်ငန်းကြန့်ကြာမှုရှိရန် အချိန်ဆွဲနိုင်သည့် အခွင့်ရေးပေးနေသလိုဖြစ်ပြီး လူထုအတွက်ကုန်ကျမှုများစေပါသည်။ကျေးဇူးတော်နှင့် နှမ်းကြရွာသားများသည် မြေလွတ်မြေလပ်မြေ ရှိုင်းလျှောက်နိုင်ရန်အတွက် ၁နှစ်ကျော်ကြာကြိုးစားရုန်းကန် တောင်းဆိုခဲ့ရပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးဇူးတော် ရွာသူရွာသားများမှာ မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်ပြီးချိန်ကတည်းက ၎င်းတို့လျှောက်ထားမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကန့်ကွက်လွှာခေါ်ရန် ဒေသခံများ ၄လကြာ ထပ်မံစောင့်ခဲ့ရပြီး တချို့ရွာသားများမှာ ၉လအထိ အချိန်ပေး စောင့်ဆိုင်းခဲ့သော်လည်း မည်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစုံတရာမျှမရရှိသေးပေ။

ပုံ -၆ မြေလွတ်မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်း ပုံစံ (၁) လျှောက်ထားမှု လုပ်ငန်းစဉ်

ဒေါ်ရီရီဝင်း၏ ၆၁၁ ဧက စိုက်ပျိုးမြေအတွင်း မစိုက်မပျိုးဘဲထားသော ဧရိယာများစွာရှိနေသည့် တိုင်ရပ်ရွာဒေသခံများမှာ ၎င်းတို့၏ မြေယာများ လျှောက်ထား မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိရေး စဉ်ဆက်မပြတ် တားမြစ်ခံနေရသည်။ ယင်းအပြင် ရွာသူရွာသားများမှာ ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီ၏ လျှောက်ထားဧက ၁၂၀၀ အတွင်း ကျရောက်နေသော ၎င်းတို့၏ ရွာမြေများ မှတ်ပုံတင်ရေးအတွက်လည်း ကုမ္ပဏီနှင့် အပြိုင် လုပ်ကိုင် နေရသည်။ ယင်းသို့ ပြိုင်ဆိုင်လျှောက်ထားရာတွင် ကရင်တိုင်းရင်းသား IDP များမှာ ခွဲခြားဆက်ဆံခံနေရပြီး ကုမ္ပဏီမှာ အစဉ်တစ်စိုက် မျက်နှာသာပေးခံနေရသည်။

ကျေးဇူးတော်ရွာသားများအပေါ် မမျှတ၊ မညီမျှစွာ ဆက်ဆံနေမှုများသည် ခွဲခြားဆက်ဆံကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြသနေပြီး ယင်းကြောင့် ရွာသူရွာသားတို့၏ မြေယာ၊ အသက်မွေးမှု နှင့် ဆယ်စုနှစ်ကြာ ပဋိပက္ခအလွန် နေရပ်ပြန်အခြေချနေထိုင်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက် အဆုံးရှုံးခံနေရသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် “နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည့် တန်းတူညီမျှမှု အခွင့်အရေး၊ လွတ်လပ်မှု အခွင့်အရေး၊ တရားမျှတမှု အခွင့်အရေးတို့ ခံစားခွင့်ရှိသည်”ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အထက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများရှိပါက အခြေခံဥပဒေပါ နိုင်ငံသားတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ချိုးဖောက်ရာရောက်နေသည်။

ယင်းအပြင် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် နိုင်ငံသားတိုင်း၏ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးထားသည်။ ၂၀၁၆ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေတွင်လည်း ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ်များဆုံးရှုံးခဲ့ရသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေနှင့် အညီ ၎င်းတို့၏ မြေယာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ပြန်လည်ရရှိပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် စစ်ဘေး ဒုက္ခသည် အဖြစ်မှ ပြန်လည်ရောက်လာကြသော ကျေးဇူးတော်ရွာသားများမှာ ယင်းအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနစ်နာလျက်ရှိသည်။

ပုံ - ၇ ဆီအုန်းစိုက်ခင်းမြေများနှင့် တနင်္သာရီ သဘာဝသစ်တောမြေအကြား ကြားညှပ်နေသော ကျေးဇူးတော်ရွာ

လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေး နှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာနသို့

- (၁) ရွာသားများမှာ မြေစာရင်းဦးဌာန တာဝန်ရှိသူများ၏ ခြောက်လှန့် ခြိမ်းခြောက်ခံနေရသည်။ ၎င်းတို့၏ မြေယာများ မှတ်ပုံတင်ရန် လာရောက်ကြသော ရွာသူရွာသားများကို ကြိုဆို အလေးထား ပြီး ပံ့ပိုးကူညီ သင့်ပါသည်။ယင်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သူများကို အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်း၊ အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း နှင့် နေရာပြောင်းခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ သို့မှသာ ရပ်ရွာဒေသခံများနှင့် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- (၂) မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသည် ၎င်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဖော်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း အားနည်းလှသည်။ ရပ်ရွာမြေယာများမှတ်ပုံတင်ရေးသည် အလျင်အမြန် နှင့် အစွန်းကုန်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်ပြီး မြေစာရင်းဦးစီးဌာန အနေနှင့်လည်း လက်တွေ့ ရပ်ရွာ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရေး စွမ်းအားပိုမိုသုံးသင့်သည်။
- (၃) မြေစာရင်းဦးစီးဌာနအနေနှင့် ဥပဒေများကို လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း မရှိဘဲ လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို မှတ်ပုံတင်ရန် ကြိုးပမ်းနေသော ရွာသားများကိုလည်း အလေးထား ပံ့ပိုးကူညီသင့်သည်။
- (၄) ကျေးလက်၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် IDP တို့ ကြုံနေရသော မြေပြင်အခြေအနေကို နားလည်သဘောပေါက် နိုင်ရန် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာန အရာရှိများနှင့် ဆက်စပ် အစိုးရဌာနမှတာဝန်ရှိသူများသည် ပုံမှန် ကွင်းဆင်းလေ့လာသင့်သည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီသို့
- (၁) ၂၀၁၈ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေအရ ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ မြေယာများကို အလျင်အမြန် မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ပြီး ထိုသို့မဟုတ်ပါက ကျူးကျော်မှုဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချခံ ရနိုင်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ဖြစ်ရပ်ကို ထောက်ချင့်ပါက ဒေသခံများ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရေး လုပ်ဆောင်ပေးရန် အစိုးရက စွမ်းဆောင်ရည် သာမက ကူညီပံ့ပိုးပေးမှုပါ မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေသခံများ၏ မြေယာဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို အသေအချာရရှိစေရန် ၂၀၁၈ ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။
- (၂) ကျေးရွာနယ်မြေများအနီးတွင် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ ချထားပေးခြင်းသည် ကျေးဇူးတော် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများနှင့် မြင်သာသော ပဋိပက္ခဖြစ်စေပြီး ရွာသားများကိုလည်း စိုးရိမ်ပူပန်သောက ရောက်စေသည်။ ဖြစ်နိုင်ဖွယ် မြေယာပဋိပက္ခကို လျော့ချနိုင်ရန် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီအနေနှင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များ မချထားပေးမီ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (၃) ရပ်ရွာဒေသခံများ၏ အသံနှင့် အခွင့်အရေးကို နားထောင် အလေးပေးသည့် အနေနှင့် စပ်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီ အားလုံးတွင် ကျေးရွာအဆင့် ကိုယ်စားပြုပါဝင်မှု ပေးသင့်သည်။ အမျိုးသားမြေယာအသုံးချမှု ကောင်စီသို့
- (၁) မြန်မာနိုင်ငံတွင် IDP နှင့် ဒုက္ခသည် တစ်သန်းကျော်ရှိပြီး ၎င်းတို့၏ မြေယာအခွင့်အရေးများမှာ ပစ်ပယ်ခံနေရသည်။ အတင်းအဓမ္မစွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ရသော ၎င်းတို့၏ မြေယာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ပြန်လည်ရရှိရေး အစိုးရ အနေနှင့် IDP နှင့် ဒုက္ခသည်များ၏ အခွင့်အရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်သည်။
- (၂) မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးထမ်းမြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ကို အသိအမှတ်ပြုသော မူဘောင် မရှိသေးပေ။ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတို့၏ မြေယာအသုံးချခွင့် ကို အသိအမှတ်ပြုသော၊ အလေးထားသော၊ အာမခံသော မြေယာဥပဒေအသစ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲ ပြဌာန်းရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှင့် မကိုက်ညီသော ဥပဒေများကို ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် အစိုးရသို့

- (၁) လက်ရှိ အစိုးရမှာ အစွန်အဖျားနေ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့၏ ယုံကြည်မှုကို ပျောက်ဆုံးခဲ့ရပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းယုံကြည်မှု ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် အစိုးရ အနေနှင့် နယ်စပ်ဒေသရပ်ရွာများ၊ IDP နှင့် ဒုက္ခသည်များ၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ မြေယာအာမခံချက်ရရှိရေးအတွက် ရိုးပြောင်းစွာ ပံ့ပိုးကူညီပေးရမည်ဖြစ်သည်။

ANNEX 1: aus;Z;awm&m ajr , mrwywir &uprwwr;- 2018

ဇန်နဝါရီ ၇၊ ၂၀၁၈	➢ ရေဖြူမြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့တို့က မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ကို ထွန်ယက် အသုံးပြုပါက တရားစွဲခံရမည်ဟု ကျေးဇူးတော်ရွာသားများကို သတိပေးခဲ့သည်။
မတ် ၁၀၊ ၂၀၁၈	➢ ကလိန်အောင် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနက နှမ်းကြ၊ ကျေးဇူးတော် မှ ရွာသားများနှင့် ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိများကို ခေါ်ယူကာ အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရွာသားများနှင့် ကုမ္ပဏီတို့ အနေနှင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် တစ်ဖြိုင်တည်း အပြိုင်လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။
မတ် ၁၁၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးရွာမှ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ တတ်သိနားလည်သူများ မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ သွားရောက်ပြီး မြေယာမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားရန် စုံစမ်း မေးမြန်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းတွင် ကုမ္ပဏီက ဧက ၁၂၀၀ လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။
မတ် ၁၉၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးရွာသားများသည် ရေဖြူမြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ လျှောက်ထားလိုသည့် မြေကို ပြောဆိုပြသခဲ့သည်။ သို့သော် မြို့နယ် မြေစာရင်းအရာရှိက ကုမ္ပဏီက ယင်းဧရိယာတွင် လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် မလျှောက်ထားနိုင်တော့ကြောင်း ပြန်လည်ပြောဆိုသည်။ ရွာသားများအနေနှင့် တိုင်းဒေသကြီး မြေစာရင်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် သွားတွေ့ရန် ပြောဆိုခဲ့သည်။
မတ် ၂၁၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများသည် တိုင်းဒေသကြီး မြေစာရင်း ညွှန်ကြားရေးမှူး နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ လျှောက်ထားမည့် မြေတွင် ကုမ္ပဏီက မစိုက်မပျိုးဘဲထားရှိသော မြေပြင်အနေထား ဓာတ်ပုံများကို ညွှန်ကြားရေးမှူးအား ပြသခဲ့သည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူးက ယင်းဓာတ်ပုံများကို အထောက်အထား အဖြစ် လက်မခံခဲ့ဘဲ ကုမ္ပဏီက ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ယင်းနေရာတွင် မြေမလျှောက် ပြန်လည် ပြောဆိုခဲ့သည်။
မတ် ၂၃၊ ၂၀၁၈	➢ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ စတင်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာသားများ အနေနှင့် ကုမ္ပဏီ၏ ၁၂၀၀ ဧက မြေကွက်ကို ကန့်ကွက်လွှာတင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနက အသိပေးသည်။
မတ် ၂၉၊ ၂၀၁၈	➢ မြေယာလျှောက်ထားမှုတွင် ကူညီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ရေဖြူမြို့နယ် မြေစာရင်း အရာရှိက ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို ခေါ်ယူ အသိပေးခဲ့သည်။ ➢ မြေပုံပြင်ဆင်ပြီး ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသား ၁၁၀ ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ကန့်ကွက်လွှာကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ ➢ ရွာသားများ လျှောက်ထားသည့် မြေနေရာမှာ ကုမ္ပဏီက ယူထားပြီး နေရာဖြစ်နေကြောင်း ကလိန် အောင် မြေစာရင်းအရာရှိက ကျေးရွာသားများကို ပြောဆိုသည်။ ➢ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ငြင်းပယ်ခံခဲ့ရပြီးနောက် ကျေးရွာသားအများအပြားမှာ မြေယာလျှောက်ထားရန် လက်လျှော့ခဲ့ကြသည်။ ➢ ကျေးရွာသား ၈ ဦးက ပုံစံ (၁) လျှောက်ထားသည်။
ဇွန် ၂၀၁၈	➢ မြေစာရင်းအရာရှိများ၊ သစ်တောဌာနတို့ပါဝင်သော ပူးပေါင်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့သည် ကုမ္ပဏီ၏ ၁၂၀၀ မြေဧကကို သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ငါးဧကတွင်သာ စိုက်ပျိုးထားသေးကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီကို ၂၁၃ ဧက ခွဲပေးသင့်ပြီး ရွာသားများအနေနှင့် ကျန်ရှိသော ၁၀၈ ဧက နှင့် ၈၀၀ ဧက အပိုင်းများကို လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။
ဩဂုတ် ၅၊ ၂၀၁၈	➢ ရွာသား ရှစ်ဦး က ပုံစံ (၁) လျှောက်ထားမှုကို ကုမ္ပဏီကကန့်ကွက်လာကြောင်း မြေစာရင်းအရာရှိက ရွာသားများကို အသိပေးခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၂၈၊ ၂၀၁၈	➢ ရွာသား ၂၅ ဦးက ပုံစံ (၁) လျှောက်ထားရန် ကလိန်အောင် မြေစာရင်းဌာနသို့ သွားရောက်သည်။ ရွာသားများအနေနှင့် ကန့်ကွက်လွှာဦးစာတင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကာ မြေစာရင်း အရာရှိက ရွာသားများကို ဆုငေါက်ခဲ့သည်။ ရွာသားအများအပြားမှာ စိတ်ပျက်သွားကြပြီး မြေယာလျှောက်ထားရန် လက်လျှော့လိုက်ကြသည်။
ဩဂုတ် ၂၉၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးဇူးတော်ရွာသားများသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး နှင့် တိုင်းဒေသကြီး မြေစာရင်း ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အခြားအစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မြေယာလျှောက်ထားရန် မြေစာရင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးက ရွာသားများကို ကူညီပါမည့် အကြောင်း ကတိပြုခဲ့သည်။
ဩဂုတ် ၃၀၊ ၂၀၁၈	➢ တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့ တွေ့ဆုံပြီးသည့် နောက်တစ်ရက်တွင် နောက်ဆုံးထား၍ ရွာသားများအနေနှင့် မြေပုံနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ တင်ပြရန်လိုကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပြန်သည်။ ရွာသားများက မြေစာရင်းဝန်ထမ်းနှင့်အတူ ညနက်သည်အထိ မြေပုံဆွဲပြီး ရွာသာ ၃၂ ဦးက အစည်းအဝေးအပြီး နောက်တစ်ရက်တွင်ပင် လျှောက်လွှာတင်ခဲ့သည်။
စက်တင်ဘာ ၁၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှမ်းကြကျေးရွာသားများ အနေနှင့် ၎င်းတို့၏ လျှောက်လွှာများကို ခရိုင်ရုံးသို့ ပို့ဆောင်ရန် မြို့နယ် မြေစာရင်း အရာရှိက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယင်းတွင် မြေစာရင်းအရာရှိနှင့်နီးစပ်သူ ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး၏ ဖိုင်များလည်း ပါဝင်နေသဖြင့် ယင်းတို့ကို ယူသွားရန် ရွာသားတို့က ငြင်းဆိုခဲ့သည်။
စက်တင်ဘာ ၁၁၊ ၂၀၁၈	➢ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ ကန့်ကွက်လွှာတင်ရန် မြို့နယ်အရာရှိက ရွာသားများကို ပြောဆိုသည်။ သို့သော် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ အမှုတွဲ ဖိုင်များ စစ်ဆေးပေးရန် ကလိန်အောင်မြို့နယ် မြေစာရင်းအရာရှိက တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနကို တောင်းဆိုသည်။ ဦးစီးဌာနနှင့် ကုမ္ပဏီတို့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး လိမ်လည်ထားသော ဓာတ်ပုံများ တင်ပြကာ ၎င်းတို့ အနေနှင့် ဧရိယာတစ်ခုလုံး စိုက်ပျိုးပြီး ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။
အောက်တိုဘာ ၂၊ ၂၀၁၈	➢ လွှတ်တော်တွင် ကျေးဇူးတော် ဖြစ်စဉ်အကြောင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က မေးခွန်းမေးမြန်းသည်။ ယင်းနောက် ရွာသားများ အနေနှင့် ဧက ၁၂၀၀ အတွင်း အပင်စိုက်ပျိုးထားသူ မည်သူမဆို ပုံစံ (၁) ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ကလိန်အောင် မြို့နယ် မြေစာရင်းအရာရှိက အသိပေးလာသည်။ ကျေးရွာသား ၃၀ ဦးမှာ ယင်းဧရိယာတွင် သီဟိုဠ်နှင့် ကွမ်းသီးပင်များ စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။
အောက်တိုဘာ ၄၊ ၂၀၁၈	➢ ကျေးရွာသားများက ကလိန်အောင်မြို့နယ် မြေစာရင်းရုံးသို့ နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြား (မှတ်ပုံတင်) ပေးရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကျေးဇူးတော်ရွာသားများက နှမ်းကြရွာ အတွက်ပါ ပုံစံ (၁) များ သယ်သွားပေးနိုင်ရေး တောင်းခံသည်။ သို့သော် လူကိုယ်တိုင်လာမှ ရမည်ဟု မြို့နယ်မြေစာရင်းအရာရှိမှ ပြန်လည်ပြောဆိုခဲ့ရသည်။
အောက်တိုဘာ ၅၊ ၂၀၁၈	➢ နှမ်းကြရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ကိုယ်တိုင် ကလိန်အောင် မြေစာရင်းရုံးသို့ သွားရောက်၍ ပုံစံ (၁) များ သွားရောက်တောင်းခံသည်။ သို့သော် မြို့နယ် အရာရှိက မြေပုံ ဦးစွာကြည့်လိုသည်ဟု တောင်းခံသည်။ ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှာ မြေပုံလက်ဝယ် ပါမလာသဖြင့် စာတိုက်မှ တစ်ဆင့် ပေးပို့ခဲ့သည်။
အောက်တိုဘာ ၁၀၊ ၂၀၁၈	➢ ရွာသားများမှာ ပုံစံ (၇) လျှောက်ထားရန် အတွက် မြေပုံချခြင်း၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေများ တိုင်းတာခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်သည်။
အောက်တိုဘာ ၂၀၊ ၂၀၁၈	➢ ပုံစံ (၁) များ ရုံးတွင် လာရောက်ထုတ်ယူနိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ရေဖြူမြို့နယ် မြေစာရင်းရုံးမှ ကျေးရွာသားများ စာတစ်စောင်ရရှိသည်။
ဇန်နဝါရီ ၃၀၊ ၂၀၁၉	➢ ရွှေပဒုမ္မာကုမ္ပဏီက ဧက ၁၂၀၀ ပေါ်တွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်မရခင် ဥပဒေမဲ့ မြေရှင်းလင်းမှုပြုလုပ်သည်။